

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judecători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpata Butucea Nina, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Butucea Nina XXXXX, născută la XXXXX, originară și domiciliată XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 28.10.2016 – 21.04.2017;*
2. *Instanța de apel: 24.06.2017 – 14.03.2019;*
3. *Instanța de recurs: 28.05.2019 – 07.08.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 aprilie 2017, Butucea Nina a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin.(5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități ce țin de primirea în gestiune a bunurilor materiale pe termen de 5 ani.

Ca recuperare a prejudiciului material cauzat, s-a dispus încasarea din contul lui Butucea Nina în beneficiul părții vătămate Cheleş V. a sumei de 6000 (șase mii) lei.

S-au admis acțiunile civile ale părților vătămate Cojocari L. și Braghiș I. și s-a dispus încasarea din contul cet. Butucea N.V. în beneficiul părții vătămate Cojocari L. - 7000 Euro ca recuperare a prejudiciului material cauzat, 350 Euro - dobânda de întârziere, în total 7350 Euro (șapte mii trei sute cincizeci Euro), ori suma echivalentă în lei ai RM conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la momentul executării hotărârii date, 20000 lei - ca recuperare a prejudiciului moral cauzat, 4000 lei - ca recuperare a cheltuielilor pentru asistența juridică acordată la judecarea pricinii date, în total 24000 lei (douăzeci și patru mii lei); părții vătămate Braghiș I. - 1000 Euro ca recuperare a prejudiciului material cauzat, 50 Euro - dobânda de întârziere, în total 1050 Euro (una mie cincizeci Euro), ori suma echivalentă în lei ai RM conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la momentul executării hotărârii date, 10000

lei - ca recuperare a prejudiciului moral cauzat, 1500 lei - ca recuperare a cheltuielilor pentru asistența juridică acordată la judecarea pricinii date, în total 11500 lei (unsprezece mii cinci sute lei).

Cererea părții vătămate Robu M. privind recuperarea prejudiciului material cauzat a fost lăsată fără examinare.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Butucea Nina, în anul 2007, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul înființării unei afaceri a primit de la Robu Mihail cu titlu de împrumut suma de 7000 lei în numerar, sumă pe care a însușit-o fără a-și onora obligațiunea asumată de a o restitui, cauzând părții vătămate daună în proporții considerabile.

Tot, Butucea Nina, în luna aprilie 2009, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul înființării unei afaceri a primit de la Cheleş Vasile cu titlu de împrumut suma de 6000 lei în numerar, sumă pe care a însușit-o fără a-și onora obligațiunea asumată de a o restitui, cauzând părții vătămate daună în proporții considerabile.

Tot, Butucea Nina, la 07.05.2009, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul înființării unei afaceri a primit de la Braghiș Iulia cu titlu de împrumut suma de 1000 Euro în numerar, echivalentul a 15022 lei RM conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la acel moment, sumă pe care a însușit-o fără a-și onora obligațiunea asumată de a o restitui, cauzând părții vătămate daună în proporții considerabile.

Tot, Butucea Nina, la 02.06.2009, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul înființării unei afaceri primit de la Cojocari Ludmila cu titlu de împrumut suma de 7000 Euro în numerar, echivalentul a 111580 lei RM conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la acel moment, sumă pe care a însușit-o fără a-și onora obligațiunea asumată de a o restitui, cauzând părții vătămate daună în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatei Butucea Nina și de inculpata Butucea Nina.

3.1. Avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatei Butucea Nina, a solicitat casarea integrală a acesteia cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Butucea Nina să fie achitată în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii, iar acțiunile inculpatei constituie relații civile de împrumut.

În motivare a invocat că, în acțiunile încriminate inculpatei Butucea Nina lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii și anume latura obiectivă a art.190 alin.(5) Cod Penal, iar instanța de fond la emiterea sentinței nu a motivat din care cauză au fost respinse argumentele invocate de către apărător privind existența relațiilor civile de împrumut, poziție confirmată prin materialele cauzei.

În această ordine de idei, partea apărării a notificat prevederile Hotărârii Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004 Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre

sustragerea bunurilor, art. I Protocolul nr. 4 CEDO, și a menționat că, inculpata Butucea Nina în cadrul ședinței de judecată vina în comiterea escrocheriei nu a recunoscut, dar a recunoscut faptul ca a luat cu împrumut suma de 7 000 euro de la Frunze Valentina cu titlu de împrumut pentru un an de zile fără procente împrumut pe care l-a restituit lui Frunze Valentina la începutul lunii mai 2010, 1 000 euro de la partea vătămata Braghis Iulia, împrumut care a fost restituit în întregime peste 1 luna de zile; 7 000 lei de la partea vătămată Robu Mihail, împrumut care a fost restituit din contul procentelor calculate exagerat; 6 000 lei de la partea vătămata Cheles Vasile, împrumut care a fost restituit inclusiv prin producție - tobă.

Apelantul a relevat că, faptul împrumutului este dovedit prin declarațiile părților vătămate Cojocari Ludmila și Braghis Iulia, însă instanța de fond în partea motivată a sentinței a făcut referire la faptul ca Butucea Nina împrumutând bani nu a deschis afacere, fără a lua în calcul că banii au fost acordați cu împrumut, dar nu au fost acordați cu condiția ca să se deschidă afacere.

În acest sens, apărarea a indicat art. 6 CEDO referitor la noțiunea de „acuzatie în materie penală” care este distinctă de noțiunea „drepturi și obligații cu caracter civil” (*cauza Perez contra Franței din 12.02.2004, cauza Ringvold contra Norvegiei din 11.02.2003*) și a considerat că, instanța de fond urma să aplice strict prevederile legale ale art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, în schimb instanța de fond a făcut abstracție de declarațiile date de către Butucea Nina conform cărora aceasta a restituit suma împrumutată în mărime de 7000 euro de la Frunze V., la începutul lunii mai 2010 și i se impută inculpatei faptul că a plecat peste hotarele Republicii Moldova, respectiv, se eschiva de organul de urmărire penală, chiar dacă materialele cauzei nu conțin dovada aplicării măsurii preventive de a nu părăsi localitatea sau țara, Butucea Nina, nefiind limitată în dreptul la libera circulație, iar reținută a fost în momentul când revenea acasă, în Republica Moldova, la momentul traversării frontierei moldo - ucraineană.

Mai mult ca atât, în data de 14 iulie 2010, a fost emisă propunerea de încetare a urmăririi penale, anume din considerentul că fapta nu constituie infracțiune (f. 59- 61), astfel Butucea Nina a considerat că dosarul este închis.

Cu referire la admiterea acțiunilor civile, apărătorul și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței privind încasarea din contul lui Butucea Nina în beneficiul părții vătămate Cheleş V. suma de 6 000 lei ca recuperare a prejudiciului material cauzat, în pofida faptului ca Cheleş V. nu a înaintat acțiune civilă, iar referitor la Cojocari Ludmila, a menționat că, nu este succesori al masei succesoriale deschise, după decesul Frunze Valentina, deoarece nu a fost prezentat nici un înscris și în ședința de judecată Cojocari L. a declarat că nu are calitate de moștenitor după decesul surorii sale Frunze V. Totodată, menționând că, acțiunea civilă este întemeiată nu pe cauzarea prejudiciului prin înșelăciune, ci pe prevederile Codului civil, cu privire la contractul de împrumut, iar instanța a dispus pe lângă încasarea datoriei de bază și încasarea, strict conform contractului de împrumut, fără a indica în baza cărui calcul s-a stabilit că dobânda constituie nu mai mult nici mai puțin de 350 Euro. S-a încasat cheltuieli de asistență juridică în lipsa unei evaluări care urma să fie prezentată de reprezentant în ședința de judecată.

În ce privește admiterea acțiunii civile a părții vătămate Braghis I., apărătorul a menționat că acțiunea civilă este întemeiată nu pe cauzarea prejudiciului prin

înșelăciune, ci pe prevederile Codului civil, cu privire la contractul de împrumut, iar instanța dispune pe lângă încasarea datoriei de bază și încasarea, strict conform contractului de împrumut fără a indica în baza cărui calcul s-a stabilit că dobânda constituie nu mai mult nici mai puțin de 50 Euro. S-au încasat cheltuieli de asistență juridică în lipsa unei evaluări, care urma să fie prezentată de reprezentant în ședința de judecată.

La fel, apărătorul a invocat încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de prevederile art.6 CEDO, or, pe parcursul examinării cauzei, având în vedere declarațiile date de către partea vătămată Cojocari L. și Braghiș Iu. care au afirmat că Butucea Nina a întocmit recipisa în data de 30.04.2010, în incinta Inspectoratului de Poliție Buiucani, înscris ce se conține la materialele cauzei, iar Butucea Nina neagă acest fapt, a fost solicitat de către partea apărării emiterea unei încheieri, prin care să fie dispusă efectuarea unei expertize grafoscopice a textului și a semnăturii din recipisa din data de 30.04.2010 (vol. I, f. 41), însă prin încheiere nemotivată instanța de fond a respins cererea, fiind astfel lezat dreptul la apărare.

De asemenea, s-a solicitat audierea suplimentară a părții vătămate Cheleş V., or, intervenind un nou apărător a apărut necesitatea de a i se acorda noi întrebări, dar instanța de judecată a considerat că este suficient că acesta a fost odată audiat.

Instanța de fond a motivat soluția adoptată prin materialele cauzei, inclusiv și preponderant prin citarea conținutului procesului verbal de audiere în calitate de bănuț din data de 20.04.2010 (f.d. 49-50), proba inadmisibilă, or, la data de 20.04.2010 a fost întocmit proces verbal de audiere în lipsa apărătorului, fapt confirmat prin lipsa indicării participării apărătorului în conținut și a semnăturii acestuia. (f. 50)

Intervenind în proces în data de 24 octombrie 2016 (f. 191) avocatul Talpiș Ivan la momentul prezentării materialelor cauzei penale în data de 26 octombrie 2016 (f. 200-201) a solicitat declararea inadmisibilă și excluderea din materialele cauzei a procesului verbal de audiere în calitate de bănuț. Însă, plângerea avocatului a fost respinsă prin ordonanță, iar în data de 07 noiembrie 2016, apărătorul a depus plângere în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, prin care a solicitat anularea ordonanței din 26 octombrie 2016 (f. 237), plângere expediată în instanță, având în vedere că cauza era deja expediată în instanță.

Apărătorul a solicitat ca declarațiile martorului Cojocari Elena să fie apreciate critic, or, aceasta este fiica părții vătămate Cojocari Ludmila și se afla în relații nu prea bune, deoarece Butucea Nina nu i-a achitat carnea în suma de 1640 lei.

3.2. Inculpata Butucea Nina a solicitat casarea sentinței contestate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitată, pe motiv că în acțiunile sale lipsesc elementele infracțiunii, motivând că acțiunile încredințate nicidecum nu cad sub incidența legii penale, dar sunt relații de ordine civil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2019 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției

inculpatei Butucea Nina de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpata nu a recunoscut vina sa de cele comise, vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina ei rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

În urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor apelanților, instanța de apel a ajuns la concluzia că lipsesc careva dubii sau bănuieli, care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatei Butucea Nina în comiterea faptei incriminate, astfel că, la acest capitol s-a reținut drept declarative argumentele atât ale inculpatei cât și ale apărătorului acesteia cu referire la faptul că învinuirea este formală și nu este confirmată prin probe.

În continuare, instanța de apel a notificat elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie și a menționat că *obiectul material al infracțiunii* de escrocherie comise de Butucea Nina îl formează banii în sumă de 139 602 lei, obținuți de la părțile vătămate Robu Mihail, Cheleş Vasile, Braghiș Iulia și Cojocari Ludmila, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor. Fapt constatat în cadrul cercetării judecătorești, prin declarațiile părților vătămate audiate în ședințele de judecată, și chiar prin însași declarațiile inculpatei Butucea Nina, care a indicat că, a primit aceste sume în urma înțelegerilor avute cu părțile vătămate, pe care le cunoștea de mai mulți ani, și doar a afirmat că, toate aceste sume le-a restituit deja părților vătămate.

Latura obiectivă s-a realizat, în fond, prin acțiunea principală de dobândire ilicită, a mijloacelor financiare a părților vătămate, și respectiv acțiunea adiacentă exprimată prin următoarele modalități normative și anume: inducerea în eroare a acesteia, manifestată prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința părților, precum și prin comportament dolosiv și viclean.

În ce privește comportamentul dolosiv și viclean a inculpatei, care a determinat transmiterea sumelor de bani de către părțile vătămate, acesta s-a manifestat prin convingerea părților vătămate Robu Mihail, Cheleş Vasile, Braghiș Iulia și Cojocari Ludmila de a-i împrumuta bani inculpatei, sub pretextul de a înființa o afacere.

Sub aspectul laturii obiective, s-a constatat că în acțiunile inculpatei Butucea Nina se regăsesc modalitățile de săvârșire a faptei prejudiciabile urmate de cauzarea unui prejudiciu patrimonial efectiv în proporții deosebit de mari, potrivit laturii obiective a infracțiunii incriminate. Or, conform materialelor cauzei penale, precum și din declarațiile inculpatei date în calitate de învinuită, declarațiile părții vătămate și martorilor audiați la urmărirea penală și în instanța de judecată, se constată cu certitudine că, prin acțiunile sale inculpata Butucea Nina a cauzat un prejudiciu material efectiv.

Fapta prejudiciabilă comisă de inculpată este formată din inacțiunea adiacentă, care a constat în înșelăciune, bazată pe încrederea părților vătămate, și anume că inculpata va achita procente în urma împrumutului și înființa o afacere, însă, nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești, nu au fost depistate careva

probe, care ar confirma faptul existenței unei afaceri, sau măcar tentativa inculpatei de a fonda o afacere.

Totodată, instanța de apel a relevat că, potrivit procesului-verbal de audiere a cet. Butucea Nina în calitate de bănuită din 20.04.2010 (f.d. 49-50, Vol. I) s-a constatat că Butucea Nina recunoaște faptul primirii în iunie 2010 de la Cojocari Ludmila a 7000 Euro în calitate de împrumut pentru deschiderea unei afaceri, acasă la partea vătămată, în prezența surorii acesteia, Frunze Valentina, faptul primirii în august 2009 de la Braghiș Ludmila a sumei de 1000 Euro tot pentru o afacere, faptul primirii de la Cheleş Vasile în mai 2009 a sumei de 6000 lei tot pentru afaceri. La fel, fiind indicat că, Butucea Nina nu a achitat careva procente pe sumele primite de la părțile vătămate și nu a fondat careva afacere, banii primiți fiind cheltuiți pentru alte necesități.

Fiind audiată în calitate de învinuită la 24.10.2016, Butucea Nina a refuzat a da declarații asupra cazului (f.d. 197-198, vol. I), iar în cadrul cercetării judecătorești a declarat că, deja toate datoriile le-a achitat.

Instanța de apel a reținut că, prin ordonanța din 14.12.2010 Butucea Nina a fost pusă sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, concomitent, fiind anunțată în căutare, cu suspendarea ulterioară a urmăririi penale pe cazul dat (f.d. 120, 121, vol. I). Urmărirea pe cazul dat a fost reluată prin ordonanța din 22.10.2016, după depistarea inculpatei Butucea Nina pe teritoriul R. Ucraina (f.d. 186-187, vol. I).

La 20.04.2010, cet. Butucea N. a fost adusă la cunoștință ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuită, drepturile și obligațiile bănuitului, contra semnătura personală (f.d. 46, 47-48, vol. I). Fiind familiarizată cu conținutul actelor procesuale indicate și fiind audiată, la 21.04.2010, în calitate de bănuită și cunoscând cu certitudine circumstanțele în temeiul cărora în privința ei a fost pornit procesul penal, Butucea Nina părăsește locul de domiciliu și pleacă peste hotarele R. Moldova, fiind anunțată în căutare o perioadă de peste 5 ani, fapt care nu poate fi altfel interpretat decât eschivarea intenționată de la urmărirea penală și cercetarea cazului.

Acest fapt dovedește că inculpata nu intenționa să-și onoreze obligațiile asumate față de părțile vătămate, nu a întreprins nici un fel de acțiuni care ar putea fi calificate ca tentativă de a restitui măcar parțial sumele dobândite de la părțile vătămate, nu și-a respectat obligațiunile asumate de a achita procentele convenite și de a restitui aceste sume în termenii negociați.

Intenția inculpatei de a dobândi ilicit bunurile altei persoane se dovedește prin cumulul de probe administrate în cadrul cercetării judecătorești, iar afirmațiile inculpatei precum că a restituit sumele părților vătămate, nu s-au confirmat prin careva probe în ședința de judecată, motiv din care instanța le-a apreciat ca fiind mincinoase și date de către inculpată în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise, deoarece ele se combat de întreaga sistemă de probe analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală și care integral demonstrează vina inculpatei în comiterea infracțiunii imputate.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, la caz, se confirmă și latura subiectivă a infracțiunii de escrocherie manifestată prin intenția directă a inculpatei Butucea Nina, urmărind un scop de cupiditate, care dorea și admitea obținerea banilor de la părțile vătămate prin înșelăciune și abuz de încredere, inculpata își dădea seama

de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și a dorit în mod conștient, survenirea acestora. Inculpata a încredințat părțile vătămate că va întoarce suma de bani și va achita procente, cunoscând cu certitudine că nu va face acest lucru.

Or, primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a conchis că, actul de învinuire este întemeiat și legal, partea vătămată, martorii au fost audiați în prima instanță conform normelor procesuale, nefiind invocate careva încălcări în procesul penal, participanții la proces au avut posibilitatea să adreseze întrebări și obiecții.

Prin urmare, față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel, fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatei, instanța de apel, verificând legalitatea acesteia, a constatat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, prima instanță a ținut cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, nu a recunoscut vina în cele săvârșite, anterior nu a fost judecată, nu a achitat prejudiciul cauzat părților vătămate, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, s-a ascuns de organul de urmărire penală, circumstanțe ce atenuează sau agravează răspunderea penală nu au fost stabilite. Astfel, Colegiul a ajuns la concluzia că, pedeapsa este legală și echitabilă, și va atinge scopul pedepsei penale.

În ce privește alegațiile părții apărării referitor la acțiunile civile, instanța de apel a menționat că, părțile vătămate în cadrul urmăririi penale au fost recunoscute în calitate de părți civile în privința prejudiciului material cauzat lor prin acțiunile inculpatei.

În acest context, a reținut că, partea vătămată Robu Mihail a declarat în cadrul ședinței de judecată că, nu are careva pretenții materiale către Butucea Nina, astfel încât instanța de judecată a lăsat cererea lui de recuperare a prejudiciului cauzat fără examinare.

Sucesiv, instanța a relevat că partea vătămată Cojocari Ludmila și Braghiș Iulia prin acțiunea civilă înaintată au solicitat încasarea de la Butucea Nina prejudiciul material și moral cauzat lor, încasarea dobânzii de întârziere, recuperarea cheltuielilor de judecată suportate la judecarea pricinii date.

În această ordine de idei, instanța de apel a notificat prevederile art. 219 alin. (1), 219 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, 1398 alin. (1) din Codul civil și a menționat că, partea vătămată Cheleş Vasile nu a înaintat acțiune civilă în instanța de judecată, însă ținând cont de faptul că a fost recunoscută în cadrul urmăririi penale parte civilmente, iar din probele analizate și apreciate de instanța de judecată s-a constatat cert că prin acțiunile sale Butucea Nina a însușit prin înșelăciune și abuz de

încredere de la Cheleş Vasile suma de 6000 lei, instanța întemeiat a dispus încasarea în beneficiul lui a sumei de 6000 lei (șase mii lei) ca recuperarea prejudiciului material.

Astfel că, Colegiul a considerat corectă soluția instanței referitor la acțiunile civile înaintate de părțile vătămate, iar alegațiile părții apărării în sensul dat, ca nefondate.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 12 aprilie 2019, este atacată, la 14 mai 2019, cu recurs ordinar de inculpata Butucea Nina, care, invocând prevederile art.427 alin. (1) pct. 6), 9) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acesteia și a hotărârii primei instanțe, invocând nevinovăția sa de infracțiunea imputată, deoarece acțiunile ei nu cad sub incidența codului penal, dar sunt relații civile.

Totodată, consideră că se deține ilegal în arest preventiv în baza sentinței, care este un act suspensiv, potrivit art.408 CPP, deoarece nu a fost emis nici un mandat de arestare ori încheiere de judecată privind prelungirea aplicării arestului în privința sa, care au putere executorie din momentul pronunțării.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpata Butucea Nina, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

8.1. Colegiul penal, lecturând recursul declarat de inculpată constată că, aceasta invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 9) și 12) Cod de procedură penală, solicitând achitarea sa de sub învinuirea imputată, pe motiv că în acțiunile ei nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Totodată, instanța de recurs menționează că, recurenta, invocând pct.6) al normei indicate supra, nu indică la concret prin ce motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, astfel că, asupra acestui temei, instanța de recurs nu se va expune, precum și asupra temeiului prevăzut de pct.12), deoarece recursul nu conține motive în acest sens, or, în speță, acțiunile inculpatei nu au fost reîncadrate în altă normă penală decât cea imputată prin rechizitoriu.

8.2. Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs consideră că, alegațiile recurente sunt nefondate, și în acest sens, se menționează că, potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, iar prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Iar referitor la temeiul indicat de recurentă, precum că instanța *a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, deoarece a dat apreciere incorectă probelor administrate în cauza dată, care în opinia acesteia nu dovedesc vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, instanța de recurs consideră că sunt neîntemeiate și ține să sublinieze, că eroarea gravă de fapt trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legiuitor în art. 6 pct. 11) Cod de procedură penală și anume, ca stabilire eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Reieșind din sensul acestor prevederi legale, Colegiul penal conchide, că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Totodată, instanța de recurs reiterează, că eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Luând în considerație cele expuse supra, Colegiul penal ajunge la concluzia, că în speță nu s-a constatat existența erorilor de drept, prevăzute de pct.6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocate în recursul depus. Prin urmare, alegațiile inculpatei sunt nefondate.

8.3. Referitor la argumentele invocate de către recurentă, precum că în acțiunile ei nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate, temeiul prescris la pct. 8) alin. (1) din art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Instanța de recurs reține că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei inculpata Butucea Nina a fost recunoscută vinovată și condamnată de instanța de fond în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari*, soluție menținută de către instanța de apel, care a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatei de săvârșirea infracțiunii imputate.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut concluzia primei instanțe privind vinovăția inculpatei Butucea Nina în săvârșirea infracțiunii constatate, deoarece la judecarea apelurilor declarate de avocatul Pruteanu Natalia în numele inculpatei Butucea Nina și de inculpata Butucea Nina, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de

prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul că, argumentele invocate de recurentă privind nevinovăția sa, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel, iar asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârile pronunțate.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

8.4. Referitor la temeiul indicat de inculpată, și anume pct.9) alin.(1) al art.427 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră că este neîntemeiat și se menționează că, condiția esențială pentru tragerea persoanei la răspundere penală constă în aceea că fapta imputată să fie prevăzută de legea penală ca infracțiune, or, în speța dată infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal în baza căruia a fost condamnată Butucea Nina nu este exclusă din Codul penal.

8.5. Referitor la alegațiile recurente, precum că în speța dată, este aplicabil art. 408 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, prevederile normei indicate supra nu sunt aplicate cauzei dedusă judecării, or, potrivit art. 389 alin. (5) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței de condamnare cu stabilirea pedepsei care urmează să fie executată, instanța stabilește categoria pedepsei, mărimea ei și începutul calculării termenului executării pedepsei, iar conform art. 395 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată dispoziția despre computarea reținerii, arestării preventive sau arestării la domiciliu, dacă inculpatul până la darea sentinței se afla în stare de arest.

Totodată, instanța de recurs menționează și hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016, în care Curtea a reținut că: *„...potrivit articolului 25 alin. (4) din Constituție, arestul poate fi prelungit, în condițiile legii, cel mult până la 12 luni.*

De asemenea, Curtea relevă că începutul termenului arestului preventiv corespunde cu momentul reținerii persoanei și se termină în momentul emiterii încheierii judecătorești prin care persoana este eliberată din arest sau în momentul pronunțării sentinței de către instanța de fond (Solmaz v. Turcia, §§ 23-24, Kalashnikov v. Rusia, §100, Wemhoff v. Germania § 9).”

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs conchide că sentința primei instanțe corespunde prevederilor legale, fiind întocmită în conformitate cu art. 384 – 389, 392 – 395 Cod de procedură penală, iar alegațiile recurente sunt nefondate.

8.6. În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de inculpata Butucea Nina se declară inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata **Butucea Nina** XXXXX împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2019, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **30 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor